

Kort verslag van de bijeenkomst van de ambtelijke werkgroep Van Gelder Papier op 10 maart 1980 om 14.30 uur in het gemeentehuis van Wormer.

Aanwezig: de heer F.L. van Leenen, E.T.D.;
de heer drs. F.R. Ketting, gemeente Zaanstad;
de heer J.J.A. Klopper, Gewestelijk Arbeidsbureau;
de heer A.C. van der Vliert, I.S.W.;
de heer mr. P.M.G.P. Janssens, burgemeester van Wormer;
de heer J.G. Daas, chef afdeling algemene zaken;
de heer K. van 't Veer, gemeente Wormer;

De burgemeester geeft een korte inleiding met betrekking tot de laatste ontwikkelingen rond de werkgelegenheid bij Van Gelder Papier Wormer. Het is goed mis met die werkgelegenheid als gevolg van een aantal voorgenomen besluiten die de Raad van Bestuur bekend heeft gemaakt en een algehele sluiting van het bedrijf in Wormer betekenen. De reactie bij de werknemers is vrij mat, zelfs apathisch. Genoemde besluiten zijn nog slechts voorgenomen besluiten maar deze kunnen definitief worden. De ondernemingsraden moeten nog advies uitbrengen. Mochten de ondernemingsraden niet akkoord gaan met de besluiten en de Raad van Bestuur zet deze toch door dan staat hoogst waarschijnlijk geen beroep voor de ondernemingsraden open. De voorgenomen besluiten berusten op een onderzoek dat door vier onafhankelijke bureau's werd ingesteld. De conclusie was dat sluiting onvermijdelijk is. In het uitgebrachte rapport wordt niet gerept over eventuele overname-mogelijkheden door een ander bedrijf waarmee de werkgelegenheid behouden zou kunnen worden.

De heer Klopper meent dat wellicht na de sluiting een prijskaartje aan het bedrijf zal worden gekoppeld. Een eventuele overname heeft namelijk voor wat de taak van de onderzoeksbureau's betrof niets met de sluiting te maken. De rapporten hebben alleen de mogelijkheden van wel of niet sluiten naar voren gebracht.

De burgemeester stelt vervolgens dat in het rapport wel wordt gesproken over opbrengsten van een eventuele verkoop van de machines. Wie echter zal de machines willen kopen? Bestaat daar wel belangstelling voor? Verder moet worden geconstateerd dat het terrein van Van Gelder in Wormer een totale grootte heeft van 38 hectare, waarvan 8 hectare bebouwd. Het terrein heeft de bestemming "industrie". De heer van Leenen informeert of al contact heeft plaatsgevonden met Economische Zaken (de heer van den Wildenberg). De burgemeester deelt mede dat volgende week op 20 maart een gesprek zal plaatsvinden in het provinciehuis met o.a. gedeputeerde drs. W.T. van Gelder en de heer van den Wildenberg.

De heer Klopper vraagt zich af of dit gesprek een lichtpuntje zal opleveren.

De burgemeester deelt vervolgens mede dat tijdens het gesprek drie punten aan de orde zullen moeten komen. Er zal in de eerste plaats moeten worden gezien of door Economische Zaken alsnog hulp kan worden geboden zodat het bedrijf kan blijven doordraaien. In tweede instantie moet worden bekeken wat het bedrijf bij eventuele verkoop op zal moeten brengen en of er mogelijkheden zijn dat een ander concern het bedrijf overneemt. In derde instantie zal over de mogelijkheden gesproken moeten worden betreffende financiële hulp van Economische Zaken aan de gemeente zodat de gemeente het bedrijf kan kopen en de grond in kleine eenheden kan gaan uitgeven ten bate van kleinere industrieën.

De heer Ketting merkt het volgende op over deze drie alternatieven: de eerste geloof ik niet in; de tweede zou een mogelijkheid, wellicht de enige,, kunnen zijn; wat het derde alternatief betreft geloof ik dat ruimtelijk gezien het terrein beter aangewend zou kunnen worden voor woningbouw.

In de vraag naar vestigingsplaatsen voor lichte industrie in Zaanstad wordt ruimschoots voorzien. Zou zo'n groot terrein in Wormer daar dan ook beschikbaar voor moeten worden gehouden?

De burgemeester maakt vervolgens duidelijk dat op het industrieterrein Nieuweweg een aantal bedrijven is gekomen die een totaal van 300 arbeidsplaatsen hebben opgeleverd op een grondoppervlakte van 6 hec. De 8 hectare bebouwde grond lijkt een uitstekende gelegenheid om daar nieuwe lichtere industrieën aan te trekken zodat met een totaal van 400 daar te creëren arbeidsplaatsen de werkgelegenheid in stand blijft. Verder is het zo dat realisering van woningen de nodige moeilijkheden zo niet onmogelijkheden met zich mee zal brengen. Het terrein van Van Gelder is namelijk in de onmiddellijke nabijheid gelegen van andere industrieën wat veel moeilijkheden m.b.t geluidhinder op zal leveren. Nu ondervinden wij daarvan al moeilijkheden met Midentil al is daarbij de meeste geluidhinder afkomstig van Van Gelder zelf. Maar het is een feit dat ook andere industrieën hierbij meespelen. Voor het realiseren van woningen is een redelijke afstand van de Zaan noodzakelijk en dit is binnen het terrein van Van Gelder haast onmogelijk. De heer van Leenen vraagt hoe de stand van zaken is rondom de ontslagaanvragen.

De heer Klopper antwoordt dat nog geen meldingen zijn gedaan. Als er over de besluiten geen overeenstemming wordt bereikt met de bonden zullen eventuele meldingen ook niet geaccepteerd worden. Wel is het zo dat ongeveer 150 werknemers naar Velsen of Renkum zullen kunnen worden overgeplaatst. Gezien de toestand in Renkum en Velsen wordt het in de toekomst dus mogelijk dat werknemers twee keer door een sluiting worden getroffen.

De burgemeester merkt op dat de machine voor de produktie van krantenpapier in Velsen gewoon doordraait. Momenteel is de vraag naar dit papier in Nederland namelijk groter dan het aanbod. Dit is echter waarschijnlijk nog maar van korte duur daar vanuit landen elders in Europa of vanuit de Verenigde Staten een behoorlijke concurrentie op korte termijn verwacht wordt.

De heer van Leenen zegt dat de situatie in Nederland momenteel zo is dat van de totale vraag naar papier 2/3 moet worden geïmporteerd. Slechts 1/3 deel wordt in eigen land geproduceerd. Is dit geen reden voor de overheid om te gaan bemiddelen en de groei van de papierindustrie te gaan stimuleren?

De burgemeester vraagt zich af of het krantenbedrijf momenteel florissant functioneert.

Volgens de heer Ketting draaien de meeste concerns goed.

Hij is verder benieuwd naar het standpunt van de bonden inzake de voorgenomen besluiten.

De heer Klopper deelt mede dat de bonden te kennen hebben gegeven dat alleen dan tot acties zal worden overgegaan wanneer er iets bereikt kan worden. Of zij akkoord zullen gaan met de voorgenomen besluiten is zeer de vraag. De bonden zijn van mening dat zij geen "ja" tegen de voorstellen kunnen zeggen daar deze "liquidering" van het bedrijf in Wormer niet betekent dat het Van Gelder-concern dan uit de problemen is. Het totale verlies van het afgelopen jaar bedroeg namelijk 30 miljoen terwijl het aandeel van Wormer daarin slechts 10 miljoen bedroeg. Wel is het zo dat de andere filialen nog mogelijkheden zien om in de toekomst wel winstgevend te worden. Voor het bedrijf in Wormer is dit geheel uitgesloten.

De burgemeester voert hierbij aan dat de bedrijven in Renkum en Velsen niet tegelijk bestaanbaar blijken te zijn. Ze vormen een te grote concurrentie voor elkaar en één van beiden zal op den duur af moeten vallen.

De heer van Leenen heeft gehoord dat in Apeldoorn een bouwaanvraag klaar ligt voor de bouw van een tweede glasvliesvezelmachine. Een rare gang van zaken dat alles (glasvezel) in Apeldoorn wordt geconcentreerd terwijl de vestiging in Wormer grote problemen heeft. De burgemeester moet constateren dat het beleid van het concern er duidelijk op gericht is om bepaalde vestigingen stevig op poten te krijgen, ook al gaat dit ten koste van andere vestigingen. De heer Ketting deelt vervolgens mede dat asbestvilt binnenkort wordt verboden als grondstof in de papierindustrie. Als gevolg hiervan neemt de vraag nu al autonoom af. De glasvezel is een goed alternatief.

Een oplossing moet echter gevonden worden en dan zit toch het meeste perspectief in het tweede alternatief (overname door een ander concern). De heer van der Kolk van de Kamer van Koophandel te Amsterdam zal een en ander onderzoeken. De heer Ketting zal dit verder met hem opnemen.

De heer Klopper is van mening dat Van Gelder zelf het beste zal weten wie eventuele kandidaten kunnen zijn om het bedrijf over te nemen.

De burgemeester sluit dit hoofdstuk af met de mededeling dat dit ter sprake zal worden gebracht tijdens het gesprek met de heer van den Wildenberg.

Bij een sluiting zal er een afvloeiingsregeling moeten komen. Is er al een nieuwe regeling gepresenteerd?

De heer Klopper zet uit één dat de huidige regeling alleen voor de ouderen een aanvulling van 10 % betekent plus doorbetaling van de pensioenpremie. Dit is een bijzonder mager verhaal. De ouderen zouden hun baan op kunnen geven voor jongeren maar het blijkt altijd weer dat de solidariteit zeer gering is. Overstappen naar een ander bedrijf is ook geen eenvoudige zaak daar het vaak een achteruitgang in loon zal betekenen. Door de ploegendiensten is het loon bij Van Gelder namelijk relatief hoog. Overgaan op een baan in dagdienst betekent vaak een achteruitgang van 20 %. Dit geldt dan vooral voor het productiepersoneel.

De administratieve kant telt ongeveer 60 personen. Dit is dus een vrij kleine groep.

Momenteel heeft de Hoogovens 500 werknemers nodig en is van plan deze in Joegoslavië te werven.

De heer Ketting vraagt zich af of werknemers van Van Gelder nu verplicht zijn om bij de Hoogovens te gaan werken als de Hoogovens deze mensen graag wil hebben.

De heer Klopper antwoordt hierop dat ze bij weigering in ieder geval niet zonder uitkering komen. Als iemand werkloos wordt ziet men in veel gevallen al gauw een andere mentaliteit groeien. Ze worden selectiever enz.

Sluiting van Van Gelder betekent in ieder geval verlies van 600 arbeidsplaatsen. Voor het volgende geslacht vallen deze arbeidsplaatsen namelijk ook weg.

Per saldo zullen ongeveer 90 werknemers werkloos worden. Het totaal aantal werklozen in de Zaanstreek is 1400. Het feit dat Hoogovens nu 500 mensen nodig heeft komt eigenlijk als geroepen. De heer Ketting zal dit mede opnemen met de heer van der Kolk.

De burgemeester vraagt hoe het arbeidsbureau op de mensen af gaat als het bedrijf wordt gesloten.

De heer Klopper deelt mede dat eerst voorlichting wordt gegeven over de ontslagprocedure en vervolgens over mogelijk ander werk.

De vergadering wordt vervolgens gesloten met de afspraken dat de heer Ketting in contact zal treden met de heer van der Kolk. De heren Daas en Klopper zullen meer inzicht trachten te krijgen in het personeelsbestand van Van Gelder. Verder zal het gesprek op 20 maart met Economische Zaken worden afgewacht.